

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชา และครูผู้สอน วิชาพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา

2. โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ได้มาจากการสำรวจโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่ามีจำนวนทั้งสิ้น 1,513 โรงเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2537) นำมาหาขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการใช้สูตรของทาโร ยามานะ (Yamane) ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ N = ขนาดของประชากร

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนเท่าที่ยอมรับได้ = (.05)

จะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 316 โรงเรียน ผู้วิจัยได้เพิ่มเป็น 350 โรงเรียนแล้วนำมาทำการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) เพื่อให้ได้ จำนวนโรงเรียนที่ต้องการ โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เมื่อได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยได้หาจำนวนโรงเรียนที่ต้องการในแต่ละเขตการศึกษา จากสูตรดังนี้

จำนวนโรงเรียนที่ต้องการ = จำนวนโรงเรียนที่ต้องการ x จำนวนโรงเรียนทั้งหมด
ในแต่ละเขตการศึกษา (จากสูตร Yamane) ในแต่ละเขตการศึกษา
จำนวนโรงเรียนทั้งหมดจากทุกเขตการศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 เมื่อได้จำนวนโรงเรียนที่ต้องการในแต่ละเขตการศึกษา ผู้วิจัยได้หาจำนวนโรงเรียนที่ต้องการในแต่ละจังหวัด แต่ละเขตการศึกษา ดังนี้

จำนวนโรงเรียนที่ต้องการ = จำนวนโรงเรียนที่ต้องการ x จำนวนโรงเรียนทั้งหมด
ในแต่ละจังหวัดของแต่ละ เขตการศึกษาทั้งหมดในเขตศึกษานั้นๆ ในจังหวัดนั้นๆ
เขตการศึกษา จำนวนโรงเรียนทั้งหมดในเขตศึกษานั้นๆ

ขั้นตอนที่ 3 เมื่อได้จำนวนโรงเรียนที่ต้องการในแต่ละจังหวัด ผู้วิจัยได้แบ่งจำนวนโรงเรียนทั้งหมดของแต่ละจังหวัด เป็นโรงเรียนที่อยู่ในอำเภอเมือง กับโรงเรียนที่อยู่ในอำเภอรอบนอก โดยแบ่งเป็นสัดส่วน แล้วหาจำนวนโรงเรียนที่ต้องการในอำเภอเมืองของแต่ละจังหวัด ดังนี้

$$\text{จำนวนโรงเรียนที่ต้องการในอำเภอเมือง} = \frac{\text{จำนวนโรงเรียนทั้งหมดที่ต้องการในจังหวัดนั้น ๆ}}{\text{จำนวนโรงเรียนทั้งหมดของจังหวัดนั้น ๆ}} \times \text{จำนวนโรงเรียนทั้งหมดที่อยู่ในอำเภอเมืองของในจังหวัดนั้น ๆ}$$

ขั้นตอนที่ 4 หาจำนวนโรงเรียนที่ต้องการ ในอำเภอรอบนอกของแต่ละจังหวัด ดังนี้

$$\text{จำนวนโรงเรียนที่ต้องการในอำเภอรอบนอก} = \frac{\text{จำนวนโรงเรียนทั้งหมดที่ต้องการในจังหวัดนั้น ๆ}}{\text{จำนวนโรงเรียนทั้งหมดของจังหวัดนั้น ๆ}} \times \text{จำนวนโรงเรียนทั้งหมดที่อยู่ในอำเภอรอบนอกของในจังหวัดนั้น ๆ}$$

3. เมื่อได้จำนวนโรงเรียนที่อยู่ในอำเภอเมือง และอำเภอรอบนอกในแต่ละจังหวัด แล้วทำการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายจากนั้นส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชา และครูผู้สอน วิชาพลศึกษา ตามโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนละ 3 ฉบับ เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร 1 ฉบับ สำหรับหัวหน้าหมวดวิชา 1 ฉบับ และสำหรับครูผู้สอนวิชาพลศึกษา 1 ฉบับ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เป็นแบบสอบถามมี 3 ชุด สำหรับผู้บริหาร 1 ชุด หัวหน้าหมวดวิชา และครูผู้สอนวิชาพลศึกษา 1 ชุด ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นลักษณะแบบกำหนดคำตอบให้ (Check list) และเป็นแบบปลายเปิด (Open ended)

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรวิชาพลศึกษา ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) เป็นลักษณะแบบกำหนดคำตอบให้ (Check list) และเป็นแบบปลายเปิด (Open ended)

ตอนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพลศึกษา ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) เป็นลักษณะแบบอัตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) ชนิด 4 อันดับ และเป็นแบบปลายเปิด (Openended) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน

1. ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน

1.1 การวางแผนการใช้หลักสูตร

1.2 การวางแผนการสอน

- 1.3 การทำกำหนดการสอน
- 1.4 แผนการสอน
- 1.5 การจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร
2. การจัดปัจจัยสภาพแวดล้อมเพื่อการใช้หลักสูตร
 - 2.1 การเตรียมบุคลากร
 - 2.2 เอกสารคู่มือประกอบการใช้หลักสูตร
 - 2.3 การจัดสื่อและวัสดุอุปกรณ์การสอน
 - 2.4 การจัดอาคารสถานที่
 - 2.5 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
 - 2.6 การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร
 - 2.7 การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร
3. การจัดการเรียนการสอน
 - 3.1 การสอนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
 - 3.2 เนื้อหาวิชาของหลักสูตร
 - 3.3 การเรียนการสอน
 - 3.4 การวัดและประเมินผล
 - 3.5 การใช้สื่อและอุปกรณ์

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งเป็นแบบสอบถาม ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้
 ขั้นที่ 1 ได้ศึกษาหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง ของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย
 พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้ศึกษาหลักสูตรในวิชา
 พลศึกษาอย่างละเอียด และได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 2 นำแบบสอบถามของ สิริวรรณ ฉายวิมล และ นิรันดร์ กาทอง มาปรับปรุงแก้ไข
 ตามขอบข่ายเนื้อหาและรูปแบบที่กำหนดไว้ให้ครอบคลุมเนื้อหาในด้านต่าง ๆ คือ

2.1 ปัญหาด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ได้แก่ การวางแผนในการใช้หลักสูตร
 การวางแผนการสอน การทำกำหนดการสอน แผนการสอน การจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร

2.2 ปัญหาด้านการจัดปัจจัยสภาพแวดล้อมและอุปกรณ์ ได้แก่ การเตรียมบุคลากร
 เอกสารคู่มือประกอบการใช้หลักสูตร การจัดสื่อ วัสดุอุปกรณ์ การจัดอาคารสถานที่ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพลศึกษา ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) โดยการรวบรวมค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีสูตรดังนี้ โดยกำหนดมาตราส่วนประมาณค่าเป็นอันดับ ดังนี้

| น้ำหนักคะแนน | หมายความว่า | ระดับปัญหา |
|--------------|-------------|-------------------|
| 4 | หมายความว่า | มีปัญหามากที่สุด |
| 3 | หมายความว่า | มีปัญหามาก |
| 2 | หมายความว่า | มีปัญหาน้อย |
| 1 | หมายความว่า | มีปัญหาน้อยที่สุด |

หาค่าเฉลี่ยมาแปลความหมายของข้อมูล โดยถือเกณฑ์ดังนี้

| ค่าเฉลี่ย | ความหมาย |
|-------------|-------------------|
| 3.50 - 4.00 | มีปัญหามากที่สุด |
| 2.50 - 3.49 | มีปัญหามาก |
| 1.50 - 2.49 | มีปัญหาน้อย |
| 1.00 - 1.49 | มีปัญหาน้อยที่สุด |

(ประคอง กรรณสูตร, 2529)

สำหรับการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชา และครูผู้สอนวิชาพลศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพลศึกษา โดยการใช้ค่า "เอฟ"(f-test) ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความแปรปรวน และทดสอบรายคู่ โดยวิธีการของเซฟเฟ นำมาเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ในการเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพลศึกษา ระหว่างโรงเรียนซึ่งอยู่ในอำเภอเมือง กับโรงเรียนที่อยู่ในอำเภอรอบนอก ใช้ค่า "ที"(t-test) ซึ่งการวิเคราะห์ ข้อมูลเพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำมาเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็น ข้อเสนอแนะอื่น ๆ นำมาสรุปและจัดอันดับความถี่ของข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ